

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๐๓๐๗/๔๗๕๗

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
รับที่..... ๑๙๖๔๙ ๑๗๐
วันที่ ๗ ก.พ. ๒๕๖๒ ๑๕.๗.๒๐

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๖๐๐

๗๐ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานคลองแยกซอย ๑ ซ้าย ของคลองซอย ๒ ซ้าย ของคลองส่งน้ำสายใหญ่ ๓ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
๒. สำเนาประกาศกระทรวงเกษตร เรื่อง กำหนดทางน้ำชลประทานตามพระราชบัญญัติ
การคลุกประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๐๕ จำนวน ๑๑๐ ชุด
๓. สำเนากฎกระทรวงฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการคลุกประทานหลวง
พุทธศักราช ๒๕๔๕ จำนวน ๑๑๐ ชุด
๔. เอกสารประกอบการพิจารณาเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี (ประกอบด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด
บันทึกหลักการและเหตุผล ร่างกฎกระทรวงและแผนที่ท้ายร่างกฎกระทรวง) จำนวน ๑๑๐ ชุด

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน
คลองแยกซอย ๑ ซ้าย ของคลองซอย ๒ ซ้าย ของคลองส่งน้ำสายใหญ่ ๓ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บ
ค่าชลประทาน พ.ศ. .... มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอต้องกล่าวเนื้อเข้าช่วยที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการคลุกประทาน เนื่องจากการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑)
รวมทั้งเป็นไปตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการคลุกประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการคลุกประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๙ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี
(นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าว
เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้วตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ด้วยกรมชลประทานรายงานว่ามีการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานออกภาคเกษตรกรรม
เพิ่มมากขึ้นในการนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานอย่างเต็มที่ และเป็นไป
อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการคลุกประทาน และเป็นการ
รองรับการขออนุญาตใช้น้ำจากภาคอุตสาหกรรม การประปา และภาครัฐกิจอื่นที่จะมีขึ้นในอนาคต

สมควรกำหนดทางน้ำชลประทานซึ่งได้มีประกาศกระทรวงเกษตร เรื่อง กำหนดทางน้ำชลประทาน ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๐๕ กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทานแล้วตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน โดยออกเป็นกฎหมายทั้งนี้ ตามความในมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๙ จึงขอเสนอร่างกฎหมายทั้งนี้ ให้ทรงพระบรมราชโองการลงตราไว้ ๑ ช้าย ของคลองซอย ๒ ช้าย ของคลองส่งน้ำสายใหญ่ ๓ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. .... (จากกิโลเมตรที่ ๐.๐๐๐ ในท้องที่ตำบลดอนยาง อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ถึง กิโลเมตรที่ ๕.๐๐๐ ในท้องที่ตำบลหนองพลับ อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี)

ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

เนื่องจากมีการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเพื่อกิจการโรงงาน การประปาหรือกิจการอื่น ที่มิใช่การเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปริมาณของน้ำในแหล่งเก็บกักมีปริมาณลดลง การเก็บค่าชลประทาน จะเป็นการแก้ปัญหาการใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโดยที่พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎหมายทั้งนี้ ให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้โดยต้องแสดงแผนที่แนบท้ายให้ชัดเจน

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒.๑ เป็นการเสนอร่างกฎหมายให้มีผลบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติ การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕

๒.๒ เป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เมื่อดำเนินการได้รวดเร็วจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสนับสนุนนโยบายของรัฐ ในด้านการควบคุมดูแลแหล่งน้ำ ซึ่งภาครัฐได้มีการรณรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัดและถูกวิธี

๔. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ข้อเท็จจริง

การกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน ทำให้เกิดประโยชน์ในการควบคุมดูแลปริมาณน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำ ที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน ซึ่งการเรียกเก็บค่าชลประทานนั้นจะเป็นผลดีต่อการเงินและประมาณ

โดยเงินที่เก็บได้จากผู้ใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเมื่อกฎกระทรวงมีผลบังคับใช้แล้ว จะนำเข้าทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน โดยใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุงบำรุงรักษาระบบการชลประทาน อันจะทำให้ใช้เงินงบประมาณในส่วนนี้อย่าง

โดยที่การใช้น้ำออกภาคเกษตรกรรมจากทางน้ำชลประทาน จะต้องมีการติดตั้งมาตรવัดน้ำและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งในการออกกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะทางน้ำที่มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทาน ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ แล้วเท่านั้น ปัจจุบันมีกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) กำหนดอัตราค่าชลประทานและหลักเกณฑ์ไว้แล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

สำหรับปริมาณน้ำให้เหลือผ่านทางน้ำชลประทาน ปริมาณการใช้น้ำและพื้นที่ได้รับประโยชน์มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

- ทางน้ำชลประทานคลองแยกซอย ๑ ช้าย ของคลองซอย ๒ ช้าย ของคลองส่งน้ำสายใหญ่ ๓ มีปริมาณน้ำให้เหลือผ่านทางน้ำชลประทาน ๖๓.๐๗ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันมีองค์การบริหารส่วนตำบลดอนยาง ขออนุญาตใช้น้ำ ประมาณ ๙๑,๒๕๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค – บริโภคและเกษตรกรรม ประมาณ ๑๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๓,๕๐๐ ไร่

- จากปริมาณการใช้น้ำทางน้ำชลประทานแห่งนี้ ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณน้ำในทางน้ำชลประทานซึ่งมีศักยภาพเพียงพอสามารถกำหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่จะขออนุญาตใช้น้ำในภายหน้าได้ตามความเหมาะสม

ข้อกฎหมาย

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๙ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑)

- กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕

- ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน พ.ศ. ๒๕๔๕

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว จึงขอเสนอเรื่องร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานคลองแยกซอย ๑ ซ้าย ของคลองซอย ๒ ซ้าย ของคลองส่งน้ำสายใหญ่ ๓ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. .... ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ มาเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติหลักการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนิ่กรับเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน
สำนักกฎหมายและที่ดิน
โทร. โทรสาร ๐ ๒๖๔๑ ๒๖๗๖
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cplo_rid@rid.go.th